

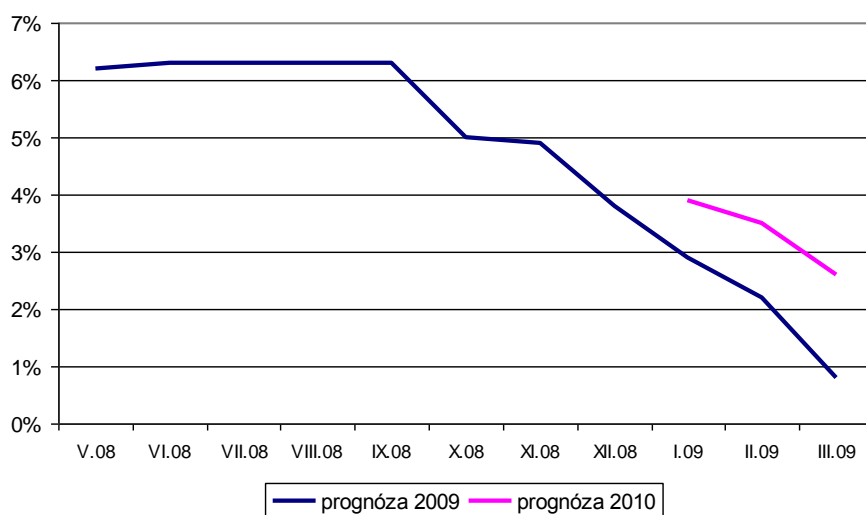
Prognóza vývoja ekonomiky SR na roky 2009 – 2015

KVETAN, V. – RADVANSKÝ, M – PÁLENÍK, V¹

Úvod

Prognózovanie budúceho vývoja ekonomiky SR je výrazne poznačené súčasným vývojom globálnej hospodárskej krízy. Od októbra 2008 sa prognostické tímy pravidelne zaoberajú prehodnocovaním svojich prognóz a to spravidla smerom k nižším rastom či dokonca poklesom výkonnosti. Vo väčšine upravených prognóz sa odzrkadľuje akási neochota pripustiť väčšie hospodárske prepady a skôr sú reakciou na pozitívnejšie očakávania. Napríklad publikácia Eastern Economic Consensus Forecast vo svojom marcovom vydaní priniesla prehľad upravovaných prognóz pre ekonomiku SR. Konsenzuálny odhad² na rok 2009 sa od vnímania situácie v októbri a následného vývoja výrazne zmenil. Kým podľa tohto odhadu sa v októbri 2008 očakával rast ekonomiky 5 % v marci 2009 je očakávaný rast iba 0,8%.

Graf 1: Historický vývoj prognózy HDP Slovenska v jednotlivých mesiacoch tvorby prognózy

Zdroj EECF

Pochopiteľne aj náš tím si uvedomuje výraznejší dopad hospodárskej krízy (oproti situácii z októbra 2008) a hlavne náznaky dlhšej stagnácie svetového dopytu aj v ďalších obdobiach. Predkladáme tak mierne opatrnú prognózu. Zároveň si však vzhľadom na súčasný turbulentný

¹ Pracovisko autorov: Ekonomický ústav Slovenskej akadémie vied. Šancová 56, 811 06 Bratislava

² Tento odhad je stanovený ako priemer desiatich popredných prognostických pracovísk

vývoj ako aj snahu vlád o zmiernenie dopadov krízy a oživenia ekonomík pokladáme za potrebné poukázať na faktory, ktoré by mohli vývoj ekonomiky zvrátiť či smerom k výraznejším rastom alebo naopak v väčšom ekonomickom probléme.

1 Použitá metóda prognózovania

Predložená prognóza vznikla za pomoci makroekonomického ekonometrického modelu Slovenska, ktorý bol vytvorený na Ekonomickom ústave SAV (ekonometrický model *SAS BIER_ECM_08q4*). Je založený na štvrtročných dátach od prvého štvrtroku 1995 po štvrtý štvrtrok roku 2008, teda 56 pozorovaní. Prognóza je strednodobá s výhľadom do roku 2015. Zdrojmi údajov sú Štatistický úrad SR, Národná Banka Slovenska, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny a Ministerstvo financií SR. Model má makroekonomické základy, je dopytovo orientovaný, rozdelený na 5 blokov (blok trhu práce, blok štátneho rozpočtu, blok cien, blok zahraničného obchodu a blok HDP). Bloky sú primárne zostavené v nominálnych hodnotách a jednotlivé zložky HDP sú následne deflované cez cenové indexy okrem bloku zahraničného obchodu. Model obsahuje 50 rovníc, z toho je 30 stochastických a 20 identít. Stochastické rovnice sú tvaru ECM (error-correction). V jednotlivých rovniciach sú použité integrované časové rady rovnakého rádu na základe testu na jednotkové korene (unit-root) a dlhodobá rovnováha je v rovniciach vyjadrená pomocou kointegračných vzťahov.

2 Predpoklady prognózy

Na ekonomiku Slovenska bude pôsobiť v ďalšom období niekoľko základných faktorov, ktoré sa dajú rozdeliť do dvoch skupín – vonkajšie a vnútorné. Pod vonkajšími faktormi rozumieme tie, ktoré sa nedajú výrazne ovplyvniť domácou hospodárskou politikou a domácou hospodárskou činnosťou. Takýmto faktorom, ktorý je asi najvýznamnejší je pretrvávanie globálnej ekonomickej krízy. Faktory vnútorného ekonomického prostredia sú naopak výrazne ovplyvňované a ovplyvniteľné hospodárskou politikou. Medzi ne patrí napríklad daňový systém, stav bankového sektora či priame nástroje vlády na boj proti dopadom krízy.

2.1 Faktory vonkajšieho prostredia

Na budúci vývoj našej ekonomiky bude mať rozhodujúci vplyv vývoj vonkajšieho prostredia. Na základe zmien vlastných očakávaní ako aj informácií od významných

predstaviteľov svetového hospodárstva (MMF, Svetová banka, OECD, rokovania G20) predpokladáme dlhšie pretrvávajúce hospodárskych problémov. Svetová ekonomika by sa podľa našich súčasných očakávaní mohla nachádzať v krízovom stave celý rok 2009. Zlepšenie ekonomickej klímy by malo nastať v priebehu roka 2010. Z toho vyplýva slabá prorastová účinnosť domácich nástrojov hospodárskych politík a pozitívny obrat by mohol nastať až v druhej polovici roka 2010. V súčasnom období sú nástroje hospodárskej politiky členských krajín EÚ a vyspelých ekonomík viac smerované na potlačovanie symptómov depresie ako na znovuoživenie svetovej ekonomiky. Z tohto vyplýva pre rok 2009 očakávaný pokles vonkajšieho dopytu o 2,5 %. Po veľmi miernom oživení (0,2%) v roku 2010 sa v nasledujúcom období dostane na opätovnú dynamiku rastu 2 % až ku koncu prognózovaného obdobia.

Vzhľadom na vývoj na zahraničných finančných trhoch bolo rovnako potrebné prehodnotiť aj očakávaný vývoj priamych zahraničných investícií. V najbližšom období nie je možné očakávať ich výrazný prílev a to najmä z dôvodu ťažšej dostupnosti úverov a to aj napriek znižovaniu hlavných úrokových mier, mierne pronárodne orientovaným vyhláseniam lídrov krajín, ktoré sú hlavnými poskytovateľmi PZI a najmä so zvýšeným rizikom investícií vzhľadom na novú ekonomickú realitu a vzácnosť kapitálu potrebného na očakávanú vlnu akvizícií a fúzií.

Výrazným zahraničným vplyvom je aj prílev prostriedkov z podporných fondov EÚ. Predpokladáme, že rozvojové prostriedky na pomoc členským krajinám by nemali byť zo strany EÚ obmedzované. Je možné očakávať dokonca zvýšenie prílevu prostriedkov z EÚ vzhľadom na riešenie dopadov krízy. Na druhej strane je však otázna absorpčnej schopnosti a alokácie týchto prostriedkov v ekonomike SR. Do konca roka 2008 bolo reálne čerpanie prostriedkov Národného Strategického Referenčného Rámca na roky 2007-2013 zanedbateľné.

Vzhľadom na náš prístup do Európske menovej únie (EMÚ) sa menová politika stáva vonkajším faktorom, nakoľko je ovplyvňovaná politikou Európskej Centrálnnej Banky (ECB). Je vysoko pravdepodobné, že bude uskutočňovať expanzívnu menovú politiku založenú na znižovaní úrokových mier. Je otázne ako na tento jav zareagujú komerčné banky. Zo súčasného vývoja je zrejmé, že menová politika Európskej Centrálnnej Banky nemusí zohľadňovať reálne potreby malej otvorenej ekonomiky typu Slovenska hlavne v krízovom období.

2.2 Faktory vnútorného prostredia

Pri predpokladoch o vývoji vnútorného prostredia je potrebné vidieť tri základné faktory ovplyvňujúce ekonomické prostredie – stav a štruktúra reálnej ekonomiky³, stav bankového sektora a hospodárska politika.

Situácia v reálnej ekonomike je výrazne ovplyvňovaná vonkajšími faktormi. Samotné hlavné sektory hospodárstva je možné považovať za trhové, dynamické a perspektívne. Na druhej strane štruktúra priemyslu na Slovensku nie je dostatočne diferencovaná. Nosnými piliermi Slovenskej ekonomiky je ešte stále menší počet veľkých podnikov. Výrazným negatívnym vplyvom je momentálny prudký pokles svetového dopytu, ktorý sa zákonite odrazí v poklese produkcie väčšiny podnikov, ktoré sú výrazne orientované na export. Naopak vnútorný dopyt je aj naďalej výrazne uspokojovaný dovozmi. Tieto faktory budú v silnej miere pôsobiť na pokles produkcie a tým aj vývozov pri zároveň menej významne znížených spotrebných dovozoch, čo bude mať za následok zhoršenie obchodnej bilancie Slovenska.

Bankový sektor sa po významných zmenách začiatkom tohto storočia dá hodnotiť ako zdravý. V úverových portfóliách bánk sa po relatívne nedávnom ozdravení bankového sektora v roku 2000 nenachádzali výrazne nevýhodné produkty, ako v prípade bánk postihnutých finančnou krízou. Zároveň však tieto banky významne zvýšili (vzhľadom na vývoj u materských spoločností) opatrnosť pri poskytovaní podnikateľských úverov. Rovnako nastala zmena aj v prípade hypotekárnych úverov a úverov na developerské investície, kde sa výrazne zvýšila spoluúčasť. Napriek expanzívnej politike ECB sa tým poskytovanie úverov mierne zabrzdilo.

Významom faktorom ovplyvňujúcim budúci vývoj ekonomiky bude uplatňovaná hospodárska politika vlády a odporúčania Rady pre hospodársku krízu (RHK). Táto je výrazne poznamenaná ľavicovým prístupom smerom ku kompenzácií negatívnych dopadov pre obyvateľstvo. Nepredpokladáme, že toto selektívne riešenie konkrétnych následkov prispeje k stabilizácii celkového hospodárskeho prostredia. Väčšina protikrízových opatrení je nesystémová a má len kozmetický charakter. Z tohto dôvodu očakávame na rok 2009 len miernu zmenu v rozpočtovom hospodárení verejnej správy. Predpokladáme vyššie výdavky na projekty spojené so selektívnym udržaním zamestnanosti, miezd a následne konečnej spotreby domácností. Niektoré ďalšie priame zásahy štátu, ako napríklad tzv. „šrotovné“,

³ pod reálnou ekonomikou tu rozumieme stav a štruktúru priemyselnej výroby, stavebníctva, služieb a pod...

prípadne marginálne zníženie odvodov do rezervného fondu Sociálnej poisťovne sa navonok javia ako nesystémové a neprinášajúce výrazný národohospodársky efekt. Tieto dodatočné výdavky budú v dôsledku zastavenia hospodárskeho rastu sprevádzané výpadkami príjmov verejného rozpočtu. Tým vzniká riziko schodkov verejných rozpočtov nad 3 % HDP.

Medzi kľúčové neznáme faktory už niekoľko rokov patrí schopnosť čerpania prostriedkov z fondov EÚ. Aj napriek konštatovaniu, že ako vonkajší faktor bude objem pridelených prostriedkov z rozpočtu únie nezmenený, aj naďalej zostáva problematická ich redistribúcia v ekonomike SR. Tu vidíme pretrvávajúce významných medzier v uplatňovaní možných nástrojov na oživenie ekonomiky SR. Tieto dodatočné prostriedky v ekonomike majú silný potenciál zmierniť dopady súčasnej krízy a môžu generovať dodatočný rast ekonomiky na úrovni viac ako 2 percentuálnych bodov ročne.⁴ Súčasne významné meškanie v čerpaní týchto prostriedkov môže viesť k ich neefektívnemu využitiu, prípadne až k ich strate.

Prognóza ekonomicky aktívneho obyvateľstva vychádza z predpokladov stabilného demografického vývoja podľa stredného variantu prognózy Výskumného demografického centra⁵ a z mierneho rastu miery participácie obyvateľstva. V horizonte prognózy nepredpokladáme zásadné zvýšenie objemu alebo efektívnosti vynakladania prostriedkov na aktívnu politiku trhu práce čo vzhľadom na pokles dopytu po práci u najvýznamnejších zamestnávateľov (najmä regionálneho významu) dáva predpoklad k poklesu celkovej zamestnanosti.

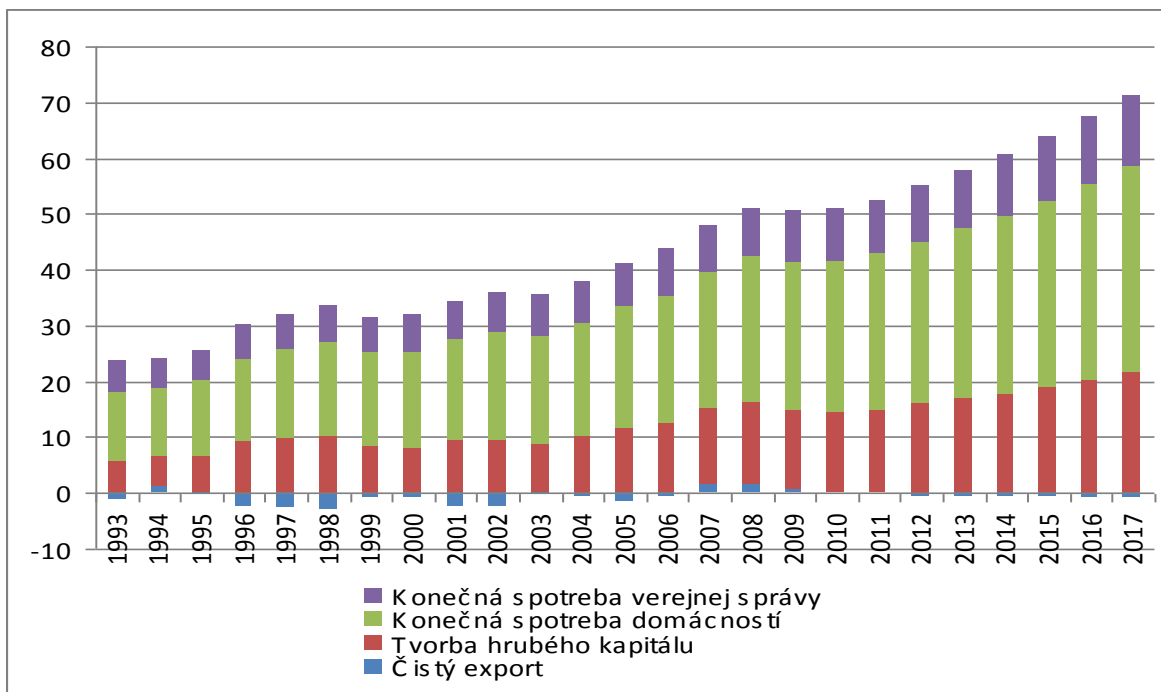
3 Makroekonomická prognóza

Vplyvom výrazne komplikovaného vývoja globálnej ekonomiky a jeho podstatného vplyvu na ekonomiku Slovenska môžeme očakávať podstatné spomalenie rastu ekonomiky Slovenska. Naopak, vzhľadom na spomenuté krízové faktory ako v zahraničí, tak i v domácej ekonomike sa v roku 2009 podľa našej prognózy dostane ekonomika do miernej recesie. Ekonomika bude v roku 2009 dosahovať pri naplnení predpokladov prognózy negatívny rast na úrovni -0,9 % (graf 1). V nasledujúcom roku 2010 predpokladáme pretrvávajúce globálnych ekonomických problémov s miernym oživením v druhej polovici roka, na ktoré naša ekonomika zareaguje miernym rastom 0,4 %. Obdobie po roku 2010 bude poznačené postupným znovuoživením ekonomických procesov. Zároveň však očakávame, že sa svetová

⁵ Pozri: VAŇO B. 2004, Prognóza vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2025, Bratislava, Infostat, 2004

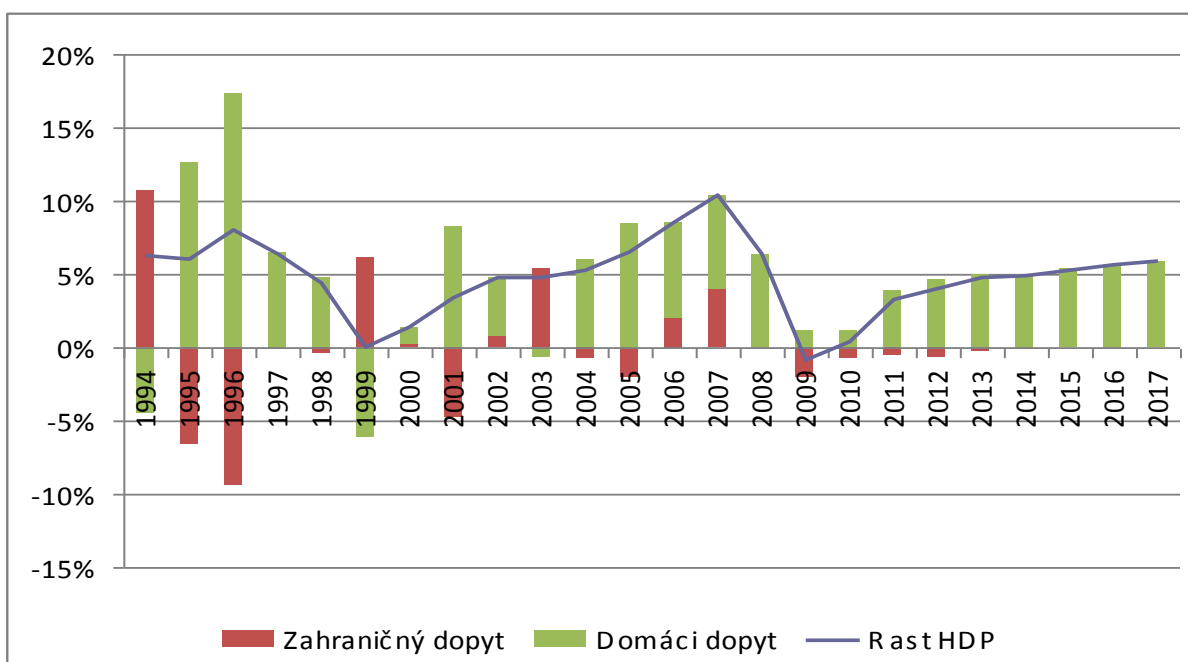
ekonomika sa bude z recesie spamätávať postupne. Vplyvom odlivu výrobných kapacít je však vývoj po roku 2010 otáznny a preto prognózu na toto obdobie môžeme charakterizovať ako opatrnú s výhľadom rastu HDP v intervale 3 – 6 % ročne (graf 2).

Graf 1: Hrubý domáci produkt a zložky jeho použitia

Prameň: ŠÚ SR a modelové prepočty autorov

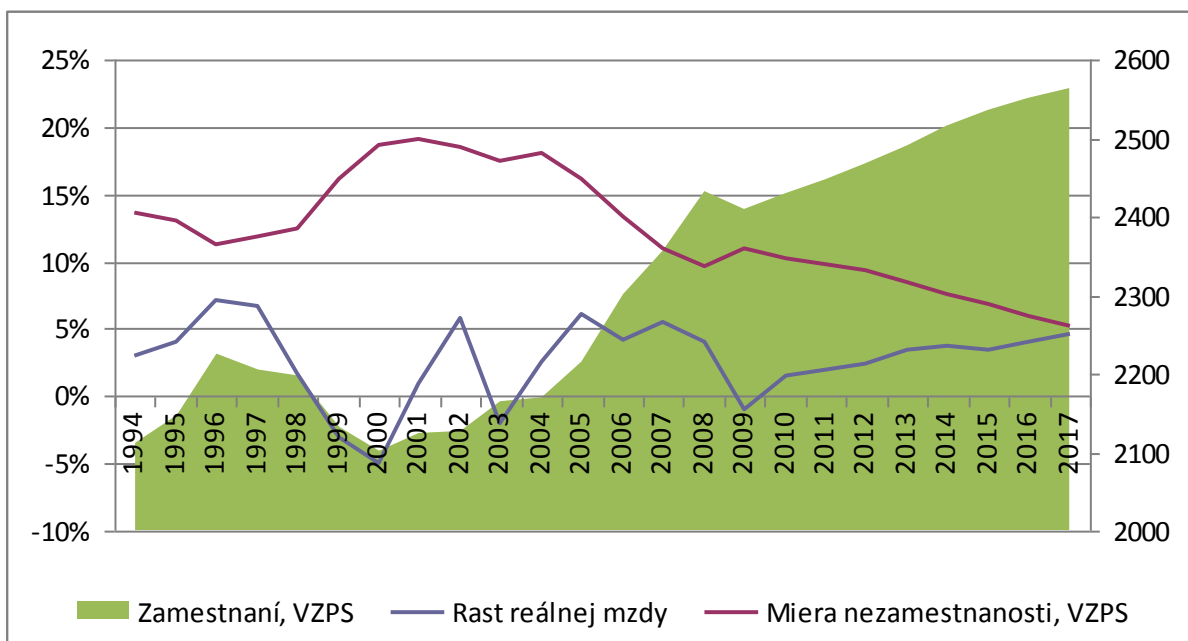
Graf 2 : Rast HDP a príspevky domáceho a zahraničného dopytu k jeho rastu

Prameň: ŠÚ SR a modelové prepočty autorov

Vývoj na trhu práce bude poznamenaný znižovaním dopytu po práci z dôvodu poklesu dopytu najmä po produkcii priemyselných výrobkov, čo bude mať za následok postupné znižovanie výkonov jednotlivých druhov služieb a ďalší pokles zamestnanosti. Opatrenia, ktorými bude vláda podporovať udržanie zamestnanosti budú efektívne iba sčasti. Na základe predloženej prognózy by tak priemerná zamestnanosť podľa výberového zisťovania pracovných síl v roku 2009 mala poklesnúť o takmer 25 tisíc zamestnancov, čo je v relatívnom vyjadrení pokles o viac ako 1%. Pri predpokladoch o stabilnej miere rastu ekonomicky aktívneho obyvateľstva ako aj pri predpoklade vrátenia sa občanov SR pracujúcich v zahraničí by sa miera nezamestnanosti mala zvýšiť takmer na 11% (graf 3), čo predstavuje aj vplyvom rastúceho podielu ekonomicky aktívneho obyvateľstva medziročný nárast o takmer 40 tisíc nezamestnaných. Týmto sa môže celkový počet nezamestnaných v ekonomike SR dostať opäť k číslu 300-tisíc. V nasledovnom období by vývoj dopytu po práci mal kopírovať vývoj HDP, čo znamená len mierny rast.

Graf 3 : Vývoj základných ukazovateľov trhu práce

Prameň: ŠÚ SR a modelové prepočty autorov

Vývoj nominálnej mzdy bude rovnako postihnutý poklesom výroby a dopytu po práci. Je vysoko pravdepodobné, že podniky, ktoré nebudú znižovať stavy nepristúpia k výraznejším úpravám mzdových taríf. Je preto vysoko oprávnené prognózovať, len mierny rast nominálnej mzdy. Vplyvom expanzívnej menovej a fiškálnej politiky je možné očakávať zvýšený tlak na cenový vývoj. Aj napriek tomu, že vláda úzkostlivo stráži rast cien spôsobený vstupom do

Eurozóny je možné očakávať rast cien 3,9 %. Vzhľadom na vývoj nominálnej mzdy je tak dôvod očakávať mierny prepád reálnej mzdy o -1 %.

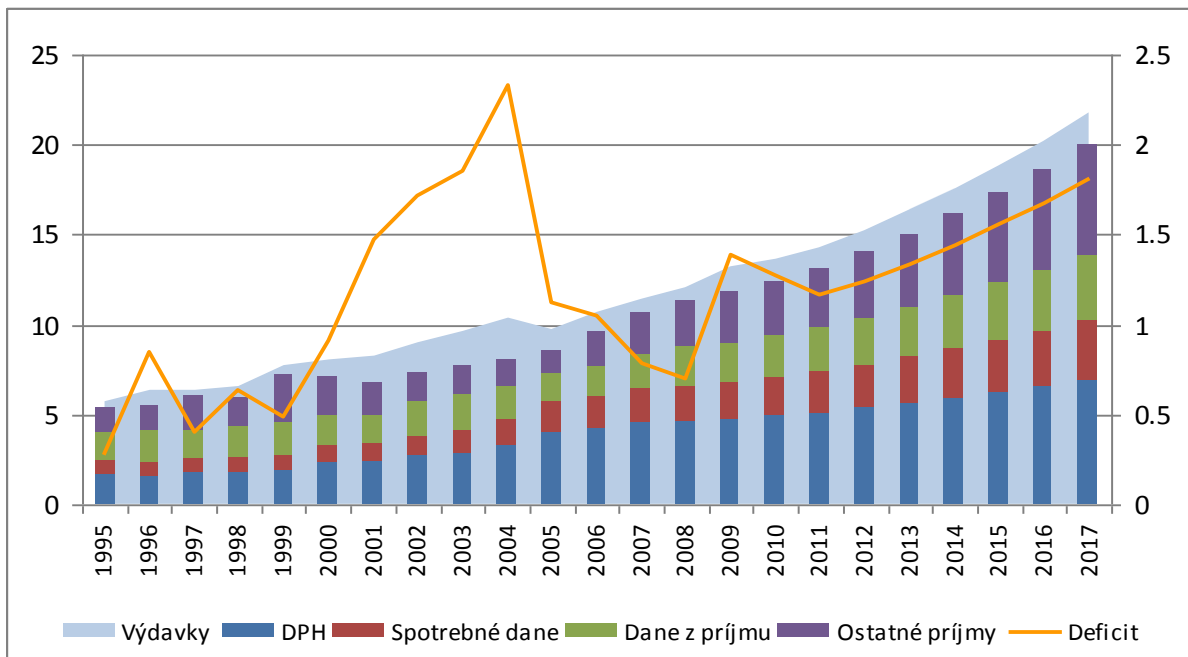
4 Riziká prognózy

Ako už bolo v texte niekoľkokrát spomenuté budúci vývoj ekonomiky SR je do značnej miery neistý a preto je potrebné ukázať možné pozitívne a negatívne okolnosti, ktoré by mohli zvrátiť nami očakávaný vývoj. Tieto dopady významne odrážajú uplatňovanú hospodársku politiku našej vlády ako aj predstaviteľov našich hlavných obchodných partnerov.

Za najvýznamnejší vplyv, ktorý by významným spôsobom zmenil nami prognózovaný vývoj je potrebné označiť očakávanú dĺžku krízy. Vzhľadom na štruktúru našej ekonomiky je pochopiteľné, že čím skôr sa obnoví zahraničný dopyt a svetový hospodársky rast, tým skôr na ňu naša výroba bude schopná zareagovať. V prípade dlhotrvajúcich problémov, ktoré spôsobia postupný odchod priemyselných podnikov, bude potrebné čeliť významnejším problémom aj vzhľadom na fyzický odliv výrobných kapacít a investícií.

Ďalším významným prvkom bude vývoj kurzu okolitých krajín. V súčasnosti je častým jav, kedy je spotreba časti domácností uskutočňovaná v zahraničí, čo výrazne pôsobí na rast dovozov, ako aj zníženie objemu produkcie sektoru maloobchodu. Omnoho vážnejší je však fakt, že vplyvom kurzových rozdielov sa naša pracovná sila stáva drahšou a preto môže nastáť postupný odliv ľahko mobilných výrobných kapacít do krajín s nižšou cenou práce. Na druhú stranu adaptovanie Eura napomohlo počas prebiehajúcej krízy čiastočne eliminovať negatívny vplyv na stabilitu kurzu.

Graf 4 : Vývoj príjmov, výdavkov a deficitu štátneho rozpočtu

Prameň: Ministerstvo financií SR a modelové prepočty autorov

Do budúceho obdobia je výrazne otáznym faktorom uplatňovanie a charakter fiškálnej politiky. Súčasnosť je charakteristická politikou, ktorá sa snaží kompenzovať efekty negatívneho vývoja spôsobené krízou. Na druhej strane je momentálnu protikrizovú fiškálnu politiku Slovenskej vlády možné charakterizovať ako nesystémové prerozdelenie verejných financií. Rizikovým je možné nenaplnenie očakávaní ohľadne rozpočtových príjmov a reakcie vlády na očakávaný vysoký schodok verejných financií vplyvom navyšovania výdavkov ŠR. Je otázne, či vláda bude pokračovať v takýchto výdavkoch na úkor deficitu, ktorý bude financovať zvyšovaním štátneho dlhu (graf 4).

Naštartovanie tokov z podporných fondov EÚ je jav, ktorého vývoj je spojený s výraznou neurčitosťou. Pri príprave podmienok pre čerpanie prostriedkov NSRR sa do ekonomického systému dostáva výrazný porastový impulz, ktorý podľa našich analýz je schopný produkovať dodatočné 2 % HDP. *Kvetan, Mlýnek, Radvanský (2006)*. Odkladanie čerpania fondov má za následok zníženie potenciálnych kladných efektov na ekonomiku SR.

Záver

Vývoj od jesene 2008 jasne ukazuje, že sa slovenská ekonomika dostáva do stagnácie. Dĺžka tejto etapy stagnácie, ako aj prepadu produkcie dominantne závisí od svetovej konjunktúry. V nemalej miere bude modifikovaná domácou hospodárskou politikou a súkromnými ekonomickými aktivitami. Za definovaných predpokladov predložená

prognóza prezentuje výrazný prepád ekonomiky v tomto roku. Následne sa prognózujeme krátke obdobie stagnácie s následnou obnovou rastu HDP až do výšky viac ako 5 %. Spomenuté riziká prognózy ukázali možné odchýlky prognózovaných ukazovateľov oboma smermi. Dynamika vonkajšieho ekonomického prostredia je najvýznamnejší faktor, ktorý je však prakticky neovplyvniteľný domácou hospodárskou politikou. Opatrenia slovenskej hospodárskej politiky síce majú určitý pozitívny potenciál, ale otázkou ostáva ich reálny efekt vzhľadom na opätovné naštartovanie trvalo udržateľného rastu. Z hľadiska dlhodobých zámerov hospodárskej politiky by bolo vhodnejšie priklonenie sa k systémovým riešeniam a nástrojom upravujúcim trh práce a zlepšenia podnikateľského prostredia.

Použitá literatúra:

- [1] BLEHA, B. – VAŇO, B.: Očakávaný demografický vývoj – príčiny, dôsledky, opatrenia. Forum Statisticum Slovaca 1/2008, s. 24-30
- [2] HALUŠKA, J. – OLEXA, M.: Analýzy vývoja slovenskej ekonomiky a prognóza jej vývoja do roku 2017. Forum Statisticum Slovaca 1/2007, s. 139-148.
- [3] CHAJDIAK, J.: Východiská pri špecifikácii migrácii. Forum Statisticum Slovaca 3/2007, s. 119-123
- [4] KVETAN, V. – MLÝNEK, M. – RADVANSKÝ, M. – PÁLENÍK, V. : Hlavné trendy vo vývoji ekonomiky SR. Forum Statisticum Slovaca 1/2007, s. 91-99
- [5] PÁLENÍK, V. – MLÝNEK, M.: Miera zamestnanosti ako štruktúrny ukazovateľ lisabonskej stratégie. Forum Statisticum Slovaca 1/2007, s. 100-114
- [6] KVERAN V. – MLÝNEK M. – RADVANSKÝ M.: Model HERMIN, Ekonomický časopis roč 54 10/2006, s. 994 - 1008
- [7] RADVANSKÝ M., PÁLENÍK V.: Modelovanie vplyvu NSRR 2007 až 2013 na ekonomiku SR - možné alternatívy, National and regional economics VII, Košice, 2008 ISBN 978-80-553-0084-9, s. 727-734

Kontakt na autorov:

Doc. RNDr. Viliam Páleník, PhD.

viliam.palenik@savba.sk

Ing. Vladimír Kvetan

vladimir.kvetna@savba.sk

Ing. Marek Radvanský

marek.radvansky@savba.sk

Ekonomický ústav Slovenskej akadémie vied.

Šancová 56, 811 06 Bratislava

web:ekonom.sav.sk

tel: +4214 2 52 49 70 53 fax: + 421 2 52 49 51 06

Tabuľka č. 1: Prognóza vývoja ekonomiky SR na roky 2009 – 2015

	Skutočnosť					2008	Prognóza, tempá rastu							
	2004	2005	2006	2007	2008	mld. EUR	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Priemer 2009-15
HDP, s.c.	5.2	6.5	8.5	10.4	6.4	50.48	-0.9	0.4	3.3	4	4.8	4.9	5.3	3.1
Konečná spotreba domácností, s.c.	4.2	6.6	5.9	7.1	6.2	26.14	1.5	1.6	4.0	3.7	4.6	4.8	4.8	3.6
Konečná spotreba verejnej správy, s.c.	-2.2	3.3	10.2	-1.3	4.3	8.63	6.3	1.5	2.8	4.3	4.9	5.1	5.2	4.3
Tvorba hrubého fixného kapitálu, s.c.	4.8	17.6	9.3	8.7	6.8	13.85	-2.5	0.4	4.6	7.0	6.2	5.8	6.7	4.0
Vývoz výrobkov a služieb, s.c.	7.4	10	21	13.8	3.2	48.1	-9.5	-2.8	1.7	3.2	5.6	6.5	7.5	1.7
Dovoz výrobkov a služieb, s.c.	8.3	12.4	17.7	8.9	3.3	46.6	-7.9	-1.9	2.3	3.9	5.9	6.6	7.5	2.3
						EUR								
Index cien priemyselných výrobcov, rast	3.4	3.9	8	2.4	5.8	X	1.6	2.6	2.3	2.2	2.5	2.6	2.4	2.3
Index spotrebiteľských cien, rast	7.5	2.8	4.3	1.9	3.9	X	3.4	3.3	3.3	3	3	3.1	3.1	3.1
Priemerná mesačná mzda, nomin., Eur	10.1	9.1	8.6	7.5	8	722.9	2.3	4.9	5.3	5.5	6.5	6.9	6.6	5.4
Priemerná mesačná mzda, reálna, Eur	2.5	6.1	4.2	5.5	4.0	654.5	-1.0	1.5	1.9	2.4	3.4	3.7	3.4	2.2
Zamestnanosť, tis. osôb, VZPS	2170	2216	2301	2357	2434	X	2409	2430	2449	2468	2492	2518	2537	
							absolútne hodnoty							
Saldo zahraničného obchodu, b.c.	-36.7	-68.1	-63.7	-19	-49.4	X	-61.7	-46.9	-40.7	-45.4	-49.8	-55.4	-62.4	
Nezamestnanosť, v %, VZPS	18.1	16.2	13.3	11	9.6	X	10.9	10.3	9.8	9.3	8.5	7.6	6.8	
Nezamestnanosť, tis. osôb, VZPS	481.1	427.2	353.1	292	257.6	X	295.6	279.8	266.2	251.7	230.4	206.8	184.6	
						mld. EUR								
Príjmy z DPH, b.c	14.7	23	4.9	5.9	2.6	4.63	2.3	4.2	4	4.7	4.8	5	5	
Príjmy štátneho rozpočtu	4	6.7	12.9	10.4	6.1	11.35	4.3	4.5	6.3	6.8	7.2	7.3	7.3	
Výdavky štátneho rozpočtu	8.2	-6.4	10.6	6.8	5.1	12.05	9.7	3.2	4.9	6.8	7.2	7.3	7.3	
Deficit štátneho rozpočtu, mld. EUR	2.33	1.13	1.05	0.78	0.70	X	1.39	1.27	1.16	1.24	1.34	1.44	1.55	